

แผนบริหารความเสี่ยง
ด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต
ของสำนักกำกับและตรวจสอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG
จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม
และความโปร่งใสของสำนักกำกับและตรวจสอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ สำนักกำกับและตรวจสอบได้จัดทำขึ้นโดยตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตฯ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารและบุคลากรใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน ลด บรรเทาความผิดพลาด ความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือช่วยเตือนภัยในการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักกำกับและตรวจสอบ อันส่งผลให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักกำกับและตรวจสอบได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงฯ ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้บริหารและบุคลากรได้เห็นความสำคัญของการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงของสำนักกำกับและตรวจสอบ อีกทั้งได้ร่วมแรงร่วมใจในการนำแผนบริหารความเสี่ยงการป้องกันการทุจริตของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ พร้อมทั้งรายงานติดตามประเมินผลและข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต และลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่อาจจะเกิดความเสียหายและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

จัดทำโดย

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียง

ด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส

ของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๖

มีนาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ ส่วนนำ	๑
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๑. ความหมายของความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต	๒
๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๓. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๔. แนวคิดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations)	๔
๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	๕
ส่วนที่ ๓ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
<u>ตารางที่ ๑</u> ตารางระบุความเสี่ยง : การบริหารงานบุคคล	๕
<u>ตารางที่ ๒</u> ตารางระบุความเสี่ยง : การบริหารทรัพย์สินทางราชการ	๕
<u>ตารางที่ ๓</u> ตารางระบุความเสี่ยง : การรักษาความลับทางราชการ	๖
<u>ตารางที่ ๔</u> ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)	๖
<u>ตารางที่ ๕</u> ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๗
<u>ตารางที่ ๖</u> ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗
<u>ตารางที่ ๗</u> ตารางแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๘
๑. มิติการบริหารบุคคล	
๒. มิติการบริหารทรัพย์สินทางราชการ	
๓. มิติการรักษาความลับทางราชการ	

ส่วนที่ ๑ ส่วนนำ

การทุจริตในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นซึ่งเห็นได้จากดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) ในช่วงที่ผ่านมาค่าคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าครึ่งมาโดยตลอดอันส่งผลถึงภาพลักษณ์และดัชนีความเชื่อมั่นต่อต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย และจากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) ของประเทศไทยสูงกว่าร้อยละ ๕๐ และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย กล่าวคือ “การเสริมสร้างการรับรู้ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการไม่ยอมรับไม่ทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตให้กับบุคลากรขององค์กร และเพื่อกำหนดมาตรการ และแนวทางการระดมการป้องกันการทุจริตให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ” สำนักกำกับและตรวจสอบจึงได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินผลที่ต้องการใช้ส่วนราชการของรัฐยกระดับให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร โดยสนับสนุนให้ภาครัฐดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ขัดกันหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น การมีผลประโยชน์ขัดกันหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วย อาทิ การใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ และการปลอมแปลงเอกสารราชการ เป็นต้น จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความเป็นอิสระและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กรสูญหายไป อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายของสำนัก จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านี้อย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของสำนัก วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

ในการนี้ สำนักกำกับและตรวจสอบ จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่อาจจะทำให้เกิดความเสียหายให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุมและตรวจสอบเฝ้าระวังได้อย่างมีระบบ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของสำนักฯ โดยให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับมิติการบริหารบุคคล มิติการบริหารทรัพย์สินทางราชการ มิติการรักษาความลับทางราชการ รวมทั้งเพื่อเป็นการป้องกัน ควบคุม เฝ้าระวัง และบรรเทาความผิดพลาดหรือลดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในอนาคตดังกล่าวด้วย

ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความหมายของความเสียหาย ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต

ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นการคาดเดาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่แน่นอน ซึ่งผลลัพธ์ของความเสี่ยงดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงในการบริหาร การประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจะพิจารณาจากผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และความน่าจะเป็นของผลลัพธ์นั้น ๆ (จากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสภา พิมพ์ครั้งที่ ๓)

Morden (๒๐๐๗) นิยามความเสี่ยงในมุมมองของนักยุทธศาสตร์ว่าเพื่อประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับคุณลักษณะสองประการต่อไปนี้ คือ ประการแรกความรู้เกี่ยวกับทางเลือกที่จะตัดสินใจมีมากน้อยเพียงใด และประการที่สองคือความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดจากทางเลือกแต่ละทางเลือกที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ

Robbins และ Coulter (๒๐๐๕) นิยามความเสี่ยงไว้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งยังพอจะคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจดังกล่าว ได้ในระดับหนึ่งแปลว่าคาดเดาผลลัพธ์ได้มากก็จะมีความเสี่ยงน้อยและในทางตรงกันข้าม ถ้าคาดเดาได้น้อยก็จะมีความเสี่ยงสูง

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest : COI) สำนักงาน ก.พ. ได้ให้นิยามคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” คือ สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล (ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร) มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำได้กล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบทอดกันมา จนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึง

ผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งจะนำไปสู่การทุจริตต่อไป

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

สถานการณ์ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจอยู่ในสภาพสับสนระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยมีแรงจูงใจในการตัดสินใจจากประโยชน์ส่วนตน ส่งผลให้เกิดการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจของผู้นั้น ขาดอิสระ ไม่เป็นกลาง เบี่ยงเบนออกจากหลักการบริหารเพื่อประโยชน์สาธารณะ

พฤติกรรมแบบใดที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การรับผลประโยชน์ เช่น การรับของรางวัล/ความสะดวกสบาย/ความบันเทิงรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญนั้น
๒. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง
๓. การรับงานนอก เช่น การเป็นที่ปรึกษาและการจ้างงานให้แก่ตนเอง การใช้เวลา/ทรัพย์สินของราชการในการทำงานนอกที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน
๔. การเปิดเผยข้อมูลลับของราชการเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ เช่น เปิดเผยคุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ในกรณีการจัดซื้อ-จัดจ้างของหน่วยงาน
๕. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ในงานหรือกิจการส่วนตัว
๖. การใช้อิทธิพลโดยตำแหน่งหน้าที่ เพื่อเรียกรับผลตอบแทนจนส่งผลให้เป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม
๗. การทำงานหลังออกจากตำแหน่ง เช่น การใช้ประโยชน์จากที่เคยปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเรียกรับผลประโยชน์/ผลตอบแทนให้กับตนเองหรือพวกพ้อง เช่น การรับตำแหน่งที่ปรึกษาโรงงานอุตสาหกรรมหลังจากเกษียณอายุราชการในตำแหน่งอุตสาหกรรมจังหวัด

การทุจริต (Corruption) หมายถึง พงขนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายว่า

(๑) ความประพฤติชั่ว ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางกายเรียกว่า กายทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางวาจาเรียกว่า วาจาทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต (๒) โกง เช่น ทุจริตในการสอบ คดโกง ฉ้อโกง เช่น ทุจริตต่อหน้าที่ (๓) ไม่ซื่อตรง เช่น คนทุจริต และประมวลกฎหมายอาญา ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๑ (๑) ได้บัญญัติ “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ เพื่อให้มีมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ระบบควบคุม หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบภายในสำนักกำกับและตรวจสอบ

๒.๒ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรในสำนักกำกับและตรวจสอบอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักกำกับและตรวจสอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดขอบเขตการบริหารความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๓ มติ ดังนี้

- (๑) มติการบริหารบุคคล
- (๒) มติการบริหารทรัพย์สินทางราชการ
- (๓) มติการรักษาความลับทางราชการ

๔. แนวคิดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations)

ภายใต้กรอบแนวคิดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations) เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตและระบบการควบคุมภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ : องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ : คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ : คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ : องค์กรจงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ : องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ : กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ : ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ : พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ : ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ : ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ : พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ : ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ : องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ : มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ : มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ : ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ : ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

โดยใช้หลักวิชาการในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต จะเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากภารกิจหลัก กระบวนงานต่าง ๆ แผนงานโครงการ การบริหารงานบุคคล การบริหารจัดการทรัพยากร ราชการ และการรักษาความลับทางราชการ ในการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง การวิเคราะห์หาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและระดับความรุนแรงของผลกระทบ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง และการจัดทำมาตรการเพื่อป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในสำนักกำกับและตรวจสอบ ดังนี้

ส่วนที่ ๓ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/งาน ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง : การบริหารงานบุคคล (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (เคยเกิดขึ้น)	Unknow factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตน จากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล		✓

ชื่อกระบวนการ/งาน ความเสี่ยงด้านการบริหารทรัพยากรสินทางราชการ

ตารางที่ ๒ ระบุความเสี่ยง : การบริหารทรัพยากรสินทางราชการ (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (เคยเกิดขึ้น)	Unknow factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การเบียดบังเวลา/ วัสดุครุภัณฑ์/ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว		✓

ชื่อกระบวนการ/งาน.....ความเสี่ยงด้านรักษาความลับทางราชการ

ตารางที่ ๓ ระบุความเสี่ยง : การรักษาความลับทางราชการ (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (เคยเกิดขึ้น)	Unknow factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ		✓

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตน จากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล			✓	
๒	การเบียดบังเวลา/ วัสดุครุภัณฑ์/ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว			✓	
๓	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ			✓	

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจรมีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๕ ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น×รุนแรง)
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตน จากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล	✓			✓			๖
๒	การเบียดบังเวลา/ วัสดุครุภัณฑ์/ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	✓			✓			๖
๓	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ	✓			✓			๖

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
- ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูง
- ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์หน่วยงาน ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้เสีย พันธมิตรทางการเงินในระดับรุนแรง
- ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์หน่วยงาน ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้เสีย พันธมิตรทางการเงินในระดับไม่รุนแรง
- ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน การเรียนรู้ องค์กรความรู้

ตารางที่ ๖ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าความเสี่ยง			ค่าประเมิน การควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต
		ระดับต่ำ	ระดับ ปานกลาง	ระดับสูง	
การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตน จากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล	ดี	-	-	✓	ค่อนข้างสูง

การเบียดบังเวลา/ วัสดุครุภัณฑ์/ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่อง ส่วนตัว	ดี	-	-	✓	ค่อนข้างสูง
การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการ ต่อผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเกิดจาก การกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ	ดี	-	-	✓	ค่อนข้างสูง

ระดับคุณภาพการจัดการ

- ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสียหาย ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ
ผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบ
ถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ทั้งนี้ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น×รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม
ความเสี่ยงการทุจริต โดยวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการของสำนักฯ กับความเสี่ยงเรื่องที่ทำ
การประเมิน เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด (สูง ค่อนข้างสูง
และปานกลาง) มาทำการวิเคราะห์มาตรการป้องกันการทุจริตตามลำดับความรุนแรง เพื่อกำหนดเป็น
มาตรการป้องกันการทุจริตจะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง
ต่อไป

ตารางที่ ๗ แผนบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; background-color: #e1f5fe; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> มิตินิการบริหารบุคคล </div> <p>การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตนจากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล</p>	<p>การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ในการตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา</p>	<p>๑. ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p> <p>๒. จัดทำรายงานสรุปผลการเข้ารับการอบรมหลักสูตรความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p> <p>จำนวน ๑ ฉบับ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p>	<p>- ทุกกลุ่มงาน - คณะทำงานฯ ขับเคลื่อน STRONG จิตพอเพียง ด้านทุจริต ส่งเสริม คุณธรรม และความ โปร่งใสของ สำนักกำกับ และตรวจสอบ</p>

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			<p>๓. เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์สรุปผลการเข้ารับการอบรมหลักสูตรความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำหรือรูปแบบอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้กับบุคลากรในสังกัดสำนักฯ ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด</p> <p>๔. มีการจัดทำเว็บไซต์/เฟ้าระวัง/รับแจ้งข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จำนวน ๑ เว็บไซต์</p>		
๒	การปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ/วินัยของทางราชการ	ขาดความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการของบุคลากรของสำนักฯ ก้ากับและตรวจสอบ	๑. มีคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักฯ ก้ากับและตรวจสอบ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	- กลุ่มงานบริหารทั่วไป

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๓	ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่ในการปฏิบัติราชการ	ขาดความซื่อสัตย์ต่อตนเองและหน้าที่ในการปฏิบัติราชการ อาทิ การแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือครอบครัวที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและประเทศชาติ เป็นต้น	๑. จัดทำประกาศ “นโยบายด้านคุณธรรมจริยธรรม ความโปร่งใส/เจตจำนงสุจริตของสำนักกำกับและตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย ๒. ส่งบุคลากรเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	-- ทุกกลุ่มงาน - คณะทำงานฯ ชั้นเคลื่อน STRONG จิตพอเพียง ต้านทุจริต ส่งเสริม คุณธรรม และความ โปร่งใสของ สำนักกำกับ และตรวจสอบ -- ทุกกลุ่มงาน
๑	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 5px; text-align: center; background-color: #d9ead3;"> มิตินโยบายบริหารทรัพย์สินทางราชการ </div> การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เป็นการส่วนตัว	การใช้ทรัพยากรของรัฐไปในทางส่วนตน	๑. มีการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทุกกลุ่มกำชับบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของสำนักกำกับและตรวจสอบ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	- ทุกกลุ่มงาน

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ผลกระทบ	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			<p>อย่างประหยัด คุ่มค่า ไม่นำไปในทางส่วนตัวเกินความเหมาะสมและจำเป็น</p> <p>๒. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบภายในสำนักกำกับ และตรวจสอบเพื่อรับผิดชอบ ตรวจสอบการใช้งานทรัพยากรของรัฐ</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p>	<p>- ทุกกลุ่มงาน</p>
<p>๑</p>	<div data-bbox="241 533 741 667" style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 5px; text-align: center; background-color: #e0f2f1;"> มิติการรักษาความลับทางราชการ </div> <p>การเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เข้ารับการสรรหา โดยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเปิดเผยให้แก่บุคคลดังกล่าวทราบโดยทางตรงหรือทางอ้อม</p>	<p>บุคลากรในสำนักฯ ขาดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความลับของทางราชการอย่างเคร่งครัด</p>	<p>๑. มีการกำหนดมาตรการลงโทษแก่บุคลากรที่นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในที่ประชุมฯ ไปเปิดเผยแก่บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>๒. มีการกำหนดมาตรการการจับเก็บเครื่องมือสื่อสารในที่ประชุม คณะกรรมการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย</p>	<p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p> <p>ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖</p>	<p>- ทุกกลุ่มงาน</p> <p>- ทุกกลุ่มงาน</p>